

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100535

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-02-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мотько Альона Олександрівна

2. Motko Alona O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 029

Назва наукової спеціальності: Культура і мистецтво. Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-01-2022

Спеціальність за освітою: Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.807.012

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.31

Тема дисертації:

1. Українська бібліотечна асоціація у сприянні розвитку бібліотечної справи в Україні (1995–2021 рр.).
2. Ukrainian Library Association in promoting the development of librarianship in Ukraine (1995–2021).

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено дослідженню діяльності Всеукраїнської громадської організації «Українська бібліотечна асоціація» (далі – УБА) у сприянні розвитку бібліотечної справи в Україні. Наукова новизна дослідження полягає у визначенні етапів розвитку УБА в умовах суспільно-політичних, економічних та соціокультурних трансформацій; у розкритті структурно-організаційних засад УБА з позицій функціонального розвитку та в обґрунтуванні структури УБА як організаційної моделі пріоритетних напрямів діяльності; у доведенні функціонування УБА як відкритої адаптивної лідерської організації, що реалізує організаційну, мобілізаційно-мотивуючу, комунікаційно-координаційну, інформаційну, освітню, науково-методичну, консолідує, представницьку, адвокаційну і компенсаторну функції; в обґрунтуванні внеску УБА у створення науково-теоретичного підґрунтя розвитку бібліотечної справи в Україні і впровадження інновацій; в окресленні форм діяльності УБА в розвитку бібліотечної освіти і науки; в обґрунтуванні проєктів УБА як інноваційних інструментів модернізації бібліотек; в обґрунтуванні лідерського потенціалу УБА. З'ясовано, що ВГО Українська бібліотечна асоціація потужна професійна організація, яка впродовж більше 25

років сприяє модернізації бібліотечної справи та здійснює суттєвий вплив на розвиток бібліотечної професії. Виявлено, що створення Української бібліотечної асоціації стало відповіддю теоретиків і практиків бібліотечного фаху на суспільно-політичні, економічні, соціокультурні виклики 90-років ХХ століття. Для визначення періодизації історії УБА було використано лінійний та ієрархічний підходи. Відповідно до лінійного підходу, в історії УБА виокремлюються два великі періоди, визначальною ознакою для поділу на які обрано наявність / відсутність стратегії: - 1995–2006 рр. – початковий (до ухвалення стратегії розвитку); - 2006–2021 рр. – стратегічний (відповідно до ухвалених стратегій). За ієрархічним підходом в цих періодах визначено менші, представлені на своєму рівні в лінійній послідовності. Визначальною ознакою поділу другої ієрархії періодизації обрано особистість президента УБА, а для виокремлення періодів історії розвитку УБА третього рівня ієрархії було враховано ухвалені стратегії (2006–2021 рр.). Виявлено, що від початку УБА формувалась як відкрита організація лідерів, яка позиціонувала себе проактивним компонентом громадянського суспільства і декларувала відданість демократичним засадам, що привернуло до неї активних та ініціативних осіб, пов'язаних із бібліотечно-інформаційною діяльністю, спроможних до створення і впровадження інновацій. Лідерський потенціал УБА проявляється в тому, що організація є об'єднанням лідерів, визнаних у бібліотечно-інформаційній сфері, виступає ініціатором певних дій і рішень, розвиває лідерський потенціал своїх членів і суспільства в цілому. З'ясовано, що структурно-функціональну специфіку Української бібліотечної асоціації визначають провідні фахівці в галузі книгознавства та бібліотекознавства, які є експертами різних сфер бібліотечної діяльності та чинять відчутний вплив на вирішення актуальних питань бібліотечної справи, розробляючи окремі напрями розвитку УБА в рамках роботи відповідних секцій. Аналіз структурних компонентів організаційної моделі УБА дає змогу простежити еволюцію діяльності асоціації в умовах поширення новітніх електронних технологій та реформування бібліотечної галузі, так структура УБА змінюється в залежності від пріоритетних напрямів діяльності та завдань асоціації, які є змістовною складовою функціонування асоціації і обумовлюються актуальними потребами і наявним кадровим потенціалом. Виявлено, що діяльність УБА вдало поєднує теоретико-методичний та прикладний аспекти: з одного боку, приділяється увага теоретичним засадам розвитку бібліотечної справи, розробці освітніх програм і стандартів, з іншого – за організації та сприяння УБА відбувається обмін кращим досвідом і впровадження інновацій у вітчизняну бібліотечну практику. Ефективним інструментом модернізації бібліотечної практики УБА стала проектна діяльність, яка є інноваційною за своєю сутністю (організаційна інновація), а також дає змогу створювати і впроваджувати продуктивні та сервісні інновації. З'ясовано, що реалізація проектної діяльності УБА стала можливою за рахунок налагодження мережевої взаємодії вітчизняних і зарубіжних громадських організацій та ініціатив і державного сектору, а відтак сприяє розвитку не лише бібліотечної справи, впровадженню інноваційних підходів до організації в бібліотеках актуального сервісу, а й розбудові громадянського суспільства. Ключові слова: ВГО Українська бібліотечна асоціація, УБА, асоціація, бібліотека, інформаційна, бібліотечна та архівна справа, бібліотечно-інформаційна освіта, проект, проектна діяльність.

2. The dissertation is devoted to the research of the All – Ukrainian public organization "Ukrainian Library Association" (hereinafter – ULA) in promoting the development of library affairs in Ukraine. The scientific novelty of the study is to determine the stages of development of the ULA in terms of socio-political, economic and socio-cultural transformations; in revealing the structural and organizational principles of the ULA from the standpoint of functional development and in substantiating the structure of the ULA as an organizational model of priority activities; in proving the functioning of the ULA as an open adaptive leadership organization that implements organizational, mobilization-motivating, communication-coordination, information, educational, scientific-methodical, consolidating, representative, advocacy and compensatory functions; in substantiation of the ULA's contribution to the creation of a scientific and theoretical basis for the development of librarianship in Ukraine and the introduction of innovations; in outlining the forms of ULA's activity in the development of library education and science; in substantiation of ULA projects as innovative tools for library modernization; in substantiating the leadership potential of the ULA. It was found that the Ukrainian Library Association is a powerful professional organization that has been promoting the modernization of the library business for more than 25 years and has a

significant impact on the development of the library profession. It was found that the creation of the Ukrainian Library Association was the response of theorists and practitioners of the library profession to the socio-political, economic, socio-cultural challenges of the 90s of the twentieth century. Linear and hierarchical approaches were used to determine the periodization of the history of the ULA. According to the linear approach, in the history of the ULA there are two major periods, the defining feature for the division into which the presence / absence of strategy is chosen: - 1995–2006- initial (before the adoption of the development strategy); - 2006–2021 - strategic (according to the approved strategies). According to the hierarchical approach in these periods, smaller ones are identified, presented at their level in a linear sequence. The personality of the ULA president was chosen as a defining feature of the division of the second hierarchy of periodization, and the strategies adopted (2006–2021) were taken into account to single out the periods of ULA development history of the third level of the hierarchy. It was found that from the beginning the ULA was formed as an open organization of leaders, which positioned itself as a proactive component of civil society and declared commitment to democratic principles, which attracted active and enterprising people involved in library and information activities. The leadership potential of the ULA is manifested in the fact that the organization is an association of leaders recognized in the field of library and information, initiates certain actions and decisions, develops the leadership potential of its members and society as a whole. It was found that the structural and functional specifics of the Ukrainian Library Association are determined by leading specialists in the field of bibliography and library science, who are experts in various fields of library activities and have a significant impact on current library issues. Analysis of the structural components of the organizational model of the ULA allows us to trace the evolution of the association in the spread of new electronic technologies and reforming the library industry, so the structure of the ULA varies depending on the priorities and objectives of the association. It was found that the ULA successfully combines theoretical and methodological and applied aspects: on the one hand, attention is paid to the theoretical foundations of library development, development of educational programs and standards, on the other - with the organization and assistance of the ULA practice. An effective tool for modernizing the library practice of the ULA has become a project activity that is innovative in nature (organizational innovation), and also allows you to create and implement product and service innovations. It was found that the implementation of ULA project activities became possible due to networking of domestic and foreign NGOs and initiatives and the public sector, and thus contributes not only to the development of librarianship, the introduction of innovative approaches to organizing relevant services in libraries, but also building civic society. Keywords: Ukrainian Library Association, ULA, association, library, information, library and archival affairs, library and information education, project, project activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гранчак Тетяна Юріївна
2. Hranchak Tetiana Y.

Кваліфікація: д. соц. ком., 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сербін Олег Олегович
2. Serbin Oleg Olegovych

Кваліфікація: д. соц. ком., 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Вікторія Іванівна
2. Bondarenko Viktoria I.

Кваліфікація: к. соц.ком., 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новальська Тетяна Василівна

2. Novalska Tetiana V.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бачинська Надія Анатоліївна

2. Bachynska Nadiia A.

Кваліфікація: к. пед. н., 07.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Салата Галина Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Салата Галина Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.